

Voorzitter,

Hart vindt het een eer om lid te zijn van juist deze gemeenteraad. Want deze raad deed tot voor kort amper aan coalitie of oppositie. Raadsvoorstellen werden beoordeeld op basis van de inhoud en daarbij telde het vaak niet of de beoordelaars van de coalitie of de oppositie waren. Het CDA trok van leer tegen de toeristenbelasting die hun eigen wethouder had bedacht en de VVD deed ooit hetzelfde bij de invoering van oranje klike's. Oppositiepartijen op hun beurt sleepten zo nu en dan Collegevoorstellen door de raad. Deze volwassen manier van politiek bedrijven is een voorbeeld voor heel veel gemeenten en zouden we moeten koesteren, voorzitter.

Maar toen werd het CDA leider van de coalitie. En was er die nieuwe afspraak: bij zogeheten *moties vreemd* gedraagt de coalitie zich alsof ze één partij is.

Electoraal gezien vinden wij van Hart het prachtig en hopen we dat het tot maart 2022 vooral zo doorgaat. Maar we zitten hier niet om verkiezingen te winnen. We zitten hier om deze gemeente verstandig te besturen. De rol van de grootste fractie in de coalitie helpt daar niet bij.

Ontwaakt, verworpenen der coalitie.

Voorzitter, Meierijstad heeft een raad nodig die pluriformiteit en verschillen van mening beschouwt als een verrijking. Dat leidt tot een functionerende democratie, betere besluiten en meer draagvlak.

Hart geeft graag het goede voorbeeld en gaat er bij deze algemene beschouwingen niet met gestrekt been in. We kunnen ons in grote lijnen in de kadernota vinden en weerstaan de verleiding om te wijzen op wat ons niet bevalt aan pagina 12, alinea 7, zin zes.

Wel spreken we onze grote zorg uit over de financiële positie van Meierijstad. Al sinds de start van deze gemeente is Hart somber over onze portemonnee. Positieve jaarresultaten zijn stevast te danken aan eenmalige meevallers. Ondertussen zijn de structurele inkomsten en uitgaven bijna met elkaar in balans – het beetje geld dat er onder aan de streep overblijft is echt te klein om de ambities van het College en de raad te realiseren.

Het verklaart waarom we tot twee keer toe doorvroegen bij wethouders over de betaalbaarheid van de nieuwe zwembaden. Hart vond en vindt dat, als drie afzonderlijke gemeenten ieder hun eigen zwembad kunnen exploiteren, de fusie is mislukt als dat nu ineens niet meer kan. We stemden afgelopen donderdag dan ook voor de voorbereidingen om twee nieuwe baden te bouwen én we gebruiken de jaarrekening van 2019 om te bezien of die negentien miljoen er wel af kan. Of om te onderzoeken of er elders bezuinigingen nodig zijn en of dat dan een billijke aderlating is. We vertrouwen erop dat het College dat zelf ook doet.

Ook roepen we het College op om wat handiger met onze inwoners om te gaan. In toenemende mate lijkt de gemeente in een kramp te schieten als het om communicatie met en inbreng van de burgerij gaat. Twee min of meer willekeurige voorbeelden om aan te geven wat we bedoelen.

Basisschool De Uilenbrink in Veghel wordt verbouwd en dus bedacht de gemeente dat het goed is daarover een informatieavond te houden. De aanwezige buurtbewoners kwamen met maar één reden: ze wilden praten over de parkeeroverlast rond de school. De gemeentelijke organisatoren van de avond hadden op dat moment twee mogelijkheden. Eén: 'Vertel, wat heeft u op uw hart. Dan gaan we het daarover hebben en vergeten we onze *artist impressions* van De Uilenbrink anno 2020 even'. Of: 'Op de agenda staat de verbouwing en dus gaan we het niet over verkeersgedoe hebben'. U weet wat de meest logische keuze is en u weet vast ook welke keuze er die avond werd gemaakt.

Voorbeeld twee. De huisvesting van arbeidsmigranten maakt bij inwoners en raadsleden veel los. Het beeld dat mensen hebben, inclusief de raadsleden van Hart, is gebaseerd op dat bekende Waalwijkse voorbeeld. Dat gebouw verdient niet de schoonheidsprijs. De Meierijstadse raad neemt na wat gehakketak een positief besluit en ziet twee of drie dagen later via de lokale media prachtige ontwerpen van hoe het er uit gaat zien. Was het niet transparanter en ook nog eens blijmoediger geweest als de wethouder die mooie tekeningen voor het besluit had verspreid?

Voorzitter, vrij naar Wim Sonneveld zeggen we tegen het College: 'Je zingt wel mooi, maar het komt zo lullig je strot uit'.

Dringend advies aan het College: verplaats u eens wat vaker in wat onze inwoners beweegt. Vraag u eens wat vaker af of allerlei promotionele uitingen wel overeenkomen met wat de Meierijstedelingen voelen en denken. Of het door u bedachte beeld van Meierijstad ook maar enigszins in de buurt komt van het plaatje dat inwoners hebben? Of uw *We Are Food, Made In Meierijstad* en *TedX* en dat soort dingen in de buurt komt van het verlangen naar identiteit, kleinschaligheid en lokalisme van die inwoners? En of het wenselijk is geld uit te geven aan stadspromotie en te bezuinigen op het onderhoud van het openbaar groen? Of op de gemeentelijke berichten in de lokale weekbladen? Dit soort keuzes, voorzitter, verraden een pijnlijk gebrek aan kennis, begrip en empathie voor de mensen waarvoor het College werkt.

Floris Alkemade ziet wat het College alsmaar niet in de gaten heeft. Hij schrijft als voorzitter van de kersverse Raad van Verbeelding: 'Veel mensen zien het opgaan in een fusiegemeente niet als een keuze maar als een opgelegde structuur die nog veel vragen en argwaan oproept'. Einde citaat.

In plaats van keer op keer te vertellen hoe geweldig Meierijstad is, zou het College eens wat vaker begrip moeten tonen voor die gevoelens. Laat het College in zijn oren knopen wat Alkemade verderop in zijn brief schrijft over de zorg van inwoners: 'Deze zorg is goed te begrijpen en toont betrokkenheid. De identiteit van de woonomgeving raakt aan de kern van ons bestaan en laat zich niet zomaar in een ander daglicht plaatsen'. Einde citaat. *We Are Food, Made In Meierijstad* *TedX* en al die andere spiegeltjes en kraaltjes – in Schijndel, Rooi en nog zo wat dorpen hebben we er echt niks mee. Al die dorpen worden *never nooit* Meierijstad.

De woorden van Alkemade zijn een mooie opmaat naar ons amendement. College, raad en ambtenaren dienen die identiteit te accepteren en te erkennen. En dus moeten ze uitgaan van de leefwereld van de inwoners. Die leefwereld is niet Meierijstad. Die leefwereld is, pak hem beet, de Nijnselseweg, de Bunders, Mariaheide, Sint-Oedenrode. Daar vinden

mensen 'Made in Meierijstad' niet belangrijk, maar zorg, welzijn en leefbaarheid. Wat dan meteen ook de topprioriteiten van Hart zijn.

Er is een lichtpuntje. Het College wil meer vanuit de leefwereld van mensen en minder vanuit de systeemwereld actief zijn voor inwoners, lezen we in de kadernota. Laten we dat woordje *meer* weghalen uit die zin. De gemeente moet gewoon *per definitie* uitgaan van de leefwereld van inwoners.

Voorzitter, het schrappen van dit ene woordje 'meer' is, dankzij een toezegging van het College over het plekje dat het buurthuis op de Schijndelse Bosweg krijgt in de begroting, het enige wijzigingsvoorstel dat we hebben op de kadernota. Gelieve het te beschouwen als een blijk van goede wil, als een handreiking aan de coalitie. Een coalitie van twintig raadsleden die neuzen hebben die zo nu en dan best eens allemaal andere kanten op mogen wijzen.